

Písenná a elektronická komunikace

Ing. Blanka Kovářová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvod

Obsah kurzu

Normalizovaná úprava obchodních a úředních dopisů

Komunikace v obchodním styku

Elektronická komunikace a komunikační technika

Písemnosti při organizaci a řízení podniku

Osobní dopisy

Žádosti

Personální písemnosti

Povinná literatura:

FLEISCHMANNOVÁ, E., JONÁŠ, I., KULDOVÁ, O. *Písemná a elektronická komunikace 2*. Fortuna: Praha 2008. 152 s. ISBN 80-7168-924-6

KOVÁŘOVÁ, B. *Písemná a elektronická komunikace*. Prezentace.

Doporučená literatura:

ČSN 01 6910 Úprava písemností zpracovaných textovými editory

Pravidla českého pravopisu s Dodatkem MŠMT ČR, Praha, Fortuna 2004

Normalizovaná úprava obchodních a úředních dopisů

ČSN 01 6910 Úprava písemností zpracovaných textovými editory

Předtisk obchodního dopisu

Formální stránka obchodního dopisu

ČSN 01 6910 Úprava písemností zpracovaných textovými editory

Vybrané části:

- Mezery
- Zkratky
- Kalendářní data
- Značky
- Výčty
- Závorky a uvozovky
- Zvýrazňování textu

Mezery

Mezera se dělá za slovem, zkratkou, číslem nebo členícím (interpunkčním) znaménkem.

Členící (interpunkční) znaménka:

tečka, čárka, dvojtečka, středník, vykřičník, otazník

. , : ; ! ?

tři tečky

...

spojovník, pomlčka

- –

závorky, uvozovky

( ) [ ] / „uvozovky“

odsuvník

upad' Paul's dog

Mezera se nedělá:

- před tečkou
- v e-mailových a internetových adresách
info@oalip.cz
http://www.oalip.cz
- v peněžních částkách   1.000 Kč
- při číslování částí textu   2.1.1.1
- v titulech   Ph.D.

za desetinnou čárkou u čísla	2,5 cm	
před a za dvojtečkou	10:30 h	1:5 000
před a za spojovníkem	2011-10-09	
před a za pomlčkou ve významu „až, až do“		
	pondělí–pátek	
	1920–1930	
	str. 10–20	
před a za lomítkem	BK/JK/11	
	účet č. 1612/0100	
následuje-li více členících (interpunkčních) znamének za sebou	ABC, a. s., Liberec	
za znaménky +, – u čísla	+20 °C	-10 °C
při psaní výše položených značek	pivo 12°	
při psaní indexů	H ₂ O	
při vyplňování rubrik, je-li málo místa		

Zkratky

Zkratky častých slov:

- začátkem slova – p., popř., r., zvl.
- začátkem a koncem slova – fa, pí, cca
- více slov – a. s., t. r., v. r.; tj., č. j. i čj., č. p. i čp.
- iniciálové zkratky – ČR, MF ČR, NG, OSN

Vybrané zkratky akademických titulů a vojenských hodností uvedené před jménem:

PaedDr. Jana Novotná

Ing. arch. Ivana Radová

pplk. Milan Vondra

mjr. Vojtěch Michl

Vybrané zkratky vědeckých hodností uvedené za jménem:

MUDr. Jan Nový, DrSc.

Mgr. Zdena Janatová, Ph.D.

Ing. Martin Šedivý, CSc.

Příklady zkratk právního **označení podnikatelských subjektů:**

TREFA, spol. s r. o., Jihlava

REMA, s. r. o., Tábor

v. o. s. Sluníčko

a. s. Terno se sídlem v Písku

Terno, akc. spol., Písek

Kalendářní data

Při vyplňování rubrik, v odvolacích údajích, pro počítačové zpracování:

sestupně 2011-02-03

vzestupně 03.02.2011

V souvislém textu, v osobních dopisech, na peněžních dokladech, v právních písemnostech:

pouze vzestupně 3. února 2011

možno 3. 2. 2011 lépe 03.02.2011

Značky – vybrané

Značky jednotek   10 cm   88 kg   12 min
                          +10 °C   200 kWh
                          plocha 11 m²   pivo 11°
                          5procentní sleva = 5% sleva

Značky měn   2.500 Kč   Kč 2.500,-

Matematické značky $1 + 1 = 2$

plus, minus, násobení, dělení,
rovnítko

Procento   5 %

Paragraf   § 141

Výčty

- začátek a konec výčtu od textu oddělujeme řádkem
- výčet umísťujeme od levé svislice, od zarážky nebo na střed řádku
- jednotlivé body označujeme číslicemi, písmeny, pomlčkami nebo jinými odrážkami
- jestliže jednotlivé body výčtu graficky odlišíme například odrážkami, interpunkční znaménka na konci řádků psát nemusíme

Objednáváme u Vás toto zboží:

- jablka
- brambory
- zelí

Závorky a uvozovky

Závorky: přednost mají závorky okrouhlé

okrouhlé (závorky)

hranaté laser [lejzr] matematika

rovné (lomítko) 60 km/h

Uvozovky: mezera se dělá před přední a za zadní uvozovkou uvozovaného výrazu – slova, věty

Používání „uvozovek“ je velmi rozšířené.

Řekla jí: „Přijď večer na návštěvu.“

Zvýrazňování textu

- změnou řezu písma – tučný tisk se používá zejména
- umístěním na samostatný řádek
- podtržením
- změnou velikosti písma
- změnou druhu písma
- psaním verzálkami (velká písmena)
- vložením do uvozovek
- proložením

Předtisk obchodního dopisu

pro zpracování v textovém editoru

Záhlaví dopisu – označení odesílatele s adresou a
poštovním směrovacím číslem

Odvolací údaje – sloupcové

Zápatí

BANKOVNÍ SPOJENÍ

IČ

DIČ

TELEFON

Formální stránka obchodního dopisu

hlavička dopisu

odvolací údaje

poštovní adresa adresáta

heslo věci

oslovení

text dopisu

podpis

doplňující údaje

Hlavička dopisu – v záhlaví stránky

Uvádí se:

poštovní adresa odesílatele

obchodní firma podle zápisu v OR

název

právní forma podnikání

sídlo firmy

ulice a číslo popisné

PSČ a název adresní pošty

údaj o zápisu firmy do obchodním rejstříku

druh a sídlo soudu

spisová značka   A/1234

oddíl   A

vložka   1234

Odvolací údaje – sloupcové

Váš dopis značky	propag-87/11	
Ze dne	2011-11-17	
Naše značka	38/11-Kov	
Vyřizuje	Kovářová	
Telefon	485 123 456	po trojicích
Fax	485 123 457	po trojicích
E-mail	kovarova@viking.cz	
Datum	2011-11-19	

Poštovní adresa adresáta –

– dopis fyzickým osobám

Přepravní údaj

Doporučeně

Označení adresáta

oslovení

Pan

titul, jméno, příjmení

Ing. Karel Koželuh

funkce

Místní údaje

ulice, třída, náměstí, nábřeží

Malečkova

číslo popisné/číslo orientační

5

poštovní směrovací číslo

252 43

název adresní pošty

PRŮHONICE

Poštovní adresa adresáta –

– dopis právníckým osobám

Přepravní údaj

Doporučeně

Označení adresáta

obchodní firma

SPORTHOTEL

označení organizační složky

nebo pracovníka

Ing. Karel Koželuh

Místní údaje

ulice, třída, náměstí, nábřeží

Malečkova

číslo popisné/číslo orientační

5

poštovní směrovací číslo

252 43

název adresní pošty

PRŮHONICE

Heslo věci

slovo Věc se nepíše

heslovité vyjádření obsahu dopisu

začíná velkým písmenem a neukončuje se tečkou

zvýrazňuje se tučně

Urgence opravy elektrického zámku

Objednávka č. 38/2011

Nabídka sportovních potřeb

Oslovení

začíná velkým písmenem od levé svislice a končí čárkou
vlastní text pak začíná malým písmenem
mezi oslovením a textem se vynechává jeden řádek

firmu oslovujeme např. Vážení obchodní přátelé,
fyzickou osobu oslovujeme v pořadí:

funkce	Vážený pane řediteli,
titul	Vážený pane inženýre,
příjmení	Vážený pane Koželuhu,

Text dopisu

řádkování jednoduché

levý okraj textového sloupce je zarovnan

podle obsahu se text člení do odstavců

mezi odstavci vynecháváme volný řádek

posledním odstavcem je pozdrav – bez tečky

Podpis

nejčastěji od levé svislice

nad otisk hranatého razítka firmy

vlastnoruční podpis – mimo otisk razítka

titul, jméno, příjmení odpovědného pracovníka

pod funkce

Doplňující údaje – v zápatí stránky

Informace vztahující se k celé instituci:

bankovní spojení

KB, Liberec

č. ú. 12152-468/0100

identifikační číslo

IČ 12345678

daňové identifikační číslo

DIČ CZ12345678

číslo telefonní ústředny

+420 485 123 111

Komunikace v obchodním styku –

– při uzavírání KS

Poptávka (dotaz)   kupující → prodávajícímu

Nabídka

nevyžádaná   prodávající → široké veřejnosti kupujících

vyžádaná   prodávající → kupujícímu

Objednávka   kupující → prodávajícímu

návrh kupní smlouvy

kupující objednává podle inzertní nabídky

uzavření kupní smlouvy

kupující objednává na základě závazné nabídky

Kupní smlouva

Poptávka

kupující prodávajícímu

dotaz X poptávka

zdroj

důvod

množství, druh

dodací podmínky, katalogy, ceníky, vzorky

výzva k nabídce

Nabídka nevyžádaná

prodávající široké veřejnosti kupujících

množství, druh, jakost zboží

cena

dodací lhůta

způsob dodání, místo dodání, balení

výzva k objednávce

Nabídka vyžádaná

prodávající kupujícímu

odpověď na předchozí dotaz či poptávku

poděkování za dotaz či poptávku

množství, druh, jakost zboží

cena

dodací lhůta

způsob dodání, místo dodání, balení

výzva k objednávce

Objednávka – Doporučeně

kupující prodávajícímu na základě předchozí nabídky

poděkování za nabídku

množství, druh, jakost zboží

cena

dodací lhůta

způsob dodání, místo dodání, balení

platební podmínky

závěrečná formulace

Kupní smlouva

častá forma ujednání o dodání zboží a zaplacení kupní ceny

vzniká podpisem obou smluvních stran na jedné písemnosti

obsahuje:

- smluvní strany – prodávající, kupující

- předmět smlouvy

- cena

- dodací podmínky – termín, způsob, místo

- platební podmínky

- zvláštní ujednání – balení, reklamace, záruka

Komunikace v obchodním styku –

– při neplnění KS

Reklamace

kupující → prodávajícímu

Odpověď na reklamaci

prodávající → kupujícímu

Urgence

kupující → prodávajícímu

prodávající → kupujícímu

Odpověď na urgenci

prodávající → kupujícímu

kupující → prodávajícímu

Upomínka

prodávající → kupujícímu

Odpověď na upomínku

kupující → prodávajícímu

Reklamace – Doporučeně

kupující prodávajícímu

potvrzení příjmu zásilky nebo dodávky

popis vad

požadavek

výměna

oprava

sleva

náhrada škody

přezkoumání faktury

zrušení smlouvy

Odpoověď na reklamaci

prodávající kupujícímu

omluva zákazníkovi

vysvětlení příčin nedostatků

návrh na náhradu

vyjádření důvěry v další spolupráci

Urgence – Doporučeně

kupující → prodávajícímu

prodávající → kupujícímu

upozornění, že prošla lhůta dodání nebo odběru zboží
podle objednávky - číslo a datum

těžkosti pro zákazníka

požadavek na rychlé jednání nebo stanovení
náhradního termínu

upozornění na penále, popř. zrušení kupní smlouvy

Odpověď na urgenci

prodávající → kupujícímu

kupující → prodávajícímu

omluva

vysvětlení

způsob nápravy

vyjádření důvěry v další spolupráci

Upomínky – Doporučeně

prodávající → kupujícímu

První upomínka

odkaz na splatnost faktury

vyjádření předpokladu, že jde o přehlédnutí nebo že zákazník mezitím fakturu uhradil

Druhá upomínka

odkaz na splatnost faktury

důrazná žádost o úhradu faktury (penále)

Poslední upomínka – pokus o smír

odkaz na předcházející upomínky

stanovení poslední lhůty pro zaplacení a zaúčtování penále i upomínacích výdajů

sdělení, že dlužná částka bude vymáhána soudně

Odpověď na upomínku

kupující → prodávajícímu

omluva s vysvětlením obtížné situace a platebních nesnází

závazek, že dlužná částka bude řádně zaplacená

Elektronická komunikace a komunikační technika

Internet – získávání informací z webových stránek

Elektronická pošta – E-MAIL

Elektronické bankovníctví

osobní počítač s přístupem na internet

klasický telefon

mobilní telefon

osobní počítač a speciální software banky

Elektronické obchodování

mezi firmami a jejich subdodavateli

prodej koncovým spotřebitelům

Fax – přenášení obrazů, psaných znaků elektrickou cestou

Mobilní telefon – komunikace, informace, služby

E-MAIL

posílání krátkých textů po síti internet do určité elektronické poštovní schránky

krátká zpráva v těle mailu – průvodní dopis

oslovení

text v několika málo odstavcích

pozdrav

titul, jméno, příjmení, funkce, firma, sídlo,

telefon, E-mail

příloha – dokument

obchodní dopis na předtisku, životopis, článek

Pravidla pro editaci dokumentů posílaných elektronickou poštou

- Psát jen neutajované informace
- Neposílat řetězové dopisy
- Před odpovědí zkontrolovat, zda nepřišla ještě vysvětlující zpráva
- Před odpovědí zkontrolovat, zda je zpráva určena skutečně nám
- Dopřát adresátovi čas na odpověď
- V Předmětu napsat, že se jedná o dlouhý dopis
- Vyhýbat se sporným frázím, neznáme-li adresáta
- Důležité části zprávy zvýraznit
- Neposílat zpět celý dopis, na který odpovídáme
- Délka řádků má být 65 až 70 znaků
- Neposílat reklamní a inzertní zprávy
- Neposílat velké soubory
- Neděkovat za děkování

Písemnosti při organizaci a řízení podniku

– vybrané

Příkaz ředitele

Směrnice

Oběžník

Zpráva z pracovní cesty

Pozvánka na poradu

Listina přítomných – prezenční listina

Zápis z porady

Příkaz ředitele

písemný příkaz, kterým sdělují svá rozhodnutí nejvyšší vedoucí pracovníci

je konkrétně adresován nižším vedoucím pracovníkům k provedení jednorázového úkolu

příkazy se pořadově číslují

rozesílají se podle rozdělovníku do jednotlivých oddělení

odůvodnění s odvoláním na směrnice nebo nařízení vyšších orgánů

vlastní příkaz píšeme v první osobě j. č. Ukládám:

více úkolů je přehledně vyjmenováno

termín plnění a účinnost příkazu

Směrnice

stanoví jednotný postup při závažných organizačních opatřeních podniku

zásady personální práce, vedení skladů apod.

zpracovává je kolektiv odborných pracovníků podle připomínek dalších pracovníků

schvaluje je ředitel podniku

jsou určeny nižším vedoucím pracovníkům i dalším zaměstnancům, k jejichž práci se vztahují

charakteristika:

dlouhodobý charakter – platnost i několik let

obecná platnost

větší rozsah – několikastránkové

Oběžník

sdělení širokému okruhu pracovníků

pracovníci oběžník podepisují, že jeho obsah vzali na vědomí

nová organizační opatření

nastalé změny

připravované akce

Zpráva z pracovní cesty

písemný záznam:

průběh a výsledky pracovní cesty

závěr – názor a návrh pracovníka na další postup

předkládá pracovník po návratu z pracovní cesty

náležitosti:

účel cesty

účastníci cesty

doba trvání cesty

navštívená instituce a místo jednání

pracovníci, s nimiž bylo jednáno

pracovník, který zprávu předkládá

stylizace: stručná, věcná, přehledná

Pozvánka na poradu

pro větší okruh účastníků

na běžné porady se posílají týden předem

obsah:

pořádající organizace

název akce

den, datum a doba začátku

adresa budovy, poschodí, číslo místnosti

program jednání a jména referentů

plánovaná doba trvání

další informace – doprava, stravování, ubytování

Listina přítomných – prezenční listina

souvisí s poradou:

pro stálý okruh účastníků – jména předtištěna

pro neznámé účastníky – názvy pozvaných organizací

pro proměnlivý okruh účastníků – bez předtištění

obsah:

pořádající organizace v záhlaví

název akce

datum, čas, místo konání

Zápis z porady

písemný doklad o průběhu porady

druhy zápisů:

stručný – pouze body jednání, úkoly

podrobnější – navíc diskutující, stručný obsah referátů

doslovný – porada se celá stenografuje a nahrává

náležitosti zápisů:

název organizace v záhlaví

druh porady, datum a místo konání

účastníci, omluvení, ostatní nepřítomní pracovníci

kdo poradu řídil, záznam jednání v bodech

úkoly, kdo odpovídá, termín plnění úkolů

místo a datum zhotovení, jméno zapisovatele

podpis pracovníka odpovědného za správnost zápisu

schvalování zápisu:

zápis pořizuje sekretářka v den porady, nejpozději další den

zápis schvaluje předseda porady

někdy se zápis upraví podle vyjádření další schůze

rozesílání zápisu:

schválený zápis se rozmnoží

rozesílá se účastníkům porady

evidence:

zápisy z porad se pořadově číslují

zakládají se do pořadače Porady

Osobní dopisy

píší vysocí vedoucí pracovníci svým
partnerům v jiných firmách
zaměstnancům

dopisy společenského styku

blahopřejné

děkovné

omluvné

pozvání

soustrastné

dopisy s pracovním zaměřením

žádost o sponzorský dar

Dopisy společenského styku

blahopřejné

životní nebo pracovní jubileum

získání významného postavení či titulu

dosažení mimořádného pracovního výsledku

ukončení studia

uzavření sňatku

děkovné

za dlouholetou činnost při odchodu pracovníka

do jiné funkce

do důchodu

za úspěšnou spolupráci firem

za zdařilé uspořádání mimořádné akce

omluvné – písemná omluva vedoucího pracovníka z významné akce z vážných důvodů

nemoc

pobyt v zahraničí

pozdání – příloha k pozvánce významné osobnosti

soustrastné – forma kondolenčního dopisu

soustrast nad úmrtím pracovníků či členů rodiny

soustrast při havárii v podniku

Osobní dopis – úprava

vlevo nahoře na papíru bez předtisku

titul, jméno, příjmení, funkce

název instituce, místo

od pravého okraje (všechny okraje 3 cm)

místo, datum – vzestupně, měsíc slovem

od levé svislice

oslovení

text

řádkování 1,5

mezi odstavci řádkujeme dvakrát

možno odsazení odstavců 1,25 cm

adresa příjemce v polovině zbývajícího místa

Osobní dopis – stylizace

tón nekonvenční, osobitý

text:

slavnostní

bez frází

taktní

upřímný

příjemce by měl poznat:

že ho vedoucí pracovník zná

že si ho vedoucí pracovník váží

Žádosti – na úřady

povolení či schválení různých návrhů
stížnosti
zajištění úprav, změn, výjimek

fyzické osoby

bez předtisku na papíru formátu A4

právnícké osoby

na předtisku

na hlavičkovém firemním papíře

Žádost – úprava

vlevo nahoře ve dvou nebo třech řádcích

titul, jméno, příjmení, bydliště žadatele

ve svislici vlevo

adresa příjemce

od pravého okraje

místo a datum – vzestupně, měsíc slovem

ve svislici vlevo

heslo věci – zvýrazníme tučně

oslovení

text možno bez odsazení

řádkování jednoduché

Žádost – stylizace

pečlivá, jasná, stručná, neosobní
bez citově zabarvených jazykových prostředků

Obsah:

oslovení zpravidla odpadá
nepoužívá se úvodní zdvořilostní věta
důvod
formulace žádosti tak, jak by mělo znít rozhodnutí

Závěr:

očekáváme včasné (brzké, kladné) vyřízení
pokud v úvodu neoslovujeme, nemusíme zakončovat
pozdravem

možno doplnit skutečnosti na formuláři instituce

Personální písemnosti – vybrané

Žádost o místo

úprava stejná jako klasická žádost na úřady
elektronickou poštou ji posíláme obvykle jako
zprávu v těle e-mailu
přílohou je vždy životopis

Životopis

úprava přehledná
elektronickou poštou ho posíláme obvykle jako
přílohu
hlavní druhy: strukturovaný – obsahuje body
vyprávěcí – pro grafologický rozbor

Žádost o místo

odkaz na inzerát

důvod žádosti

schopnosti a dovednosti

možný termín nástupu

žádost o pozvání k přijímacímu pohovoru

Životopis – strukturovaný

jméno, příjmení, adresa, mobilní telefon, e-mail, popř. fotografie

název životopis

popř. cíl

schopnosti

profesní znalosti a dovednosti: týmová práce

administrativní dovednosti

počítačové znalosti

jazykové znalosti

ostatní dovednosti

pracovní historie

vzdělání

kurzy

místo, datum vystavení, vlastnoruční podpis

Evropský životopis – formulář

Osobní údaje

jméno, adresa, telefon, e-mail

národnost

datum narození

Profesní zkušenosti

data (od–do)

jméno a adresa zaměstnavatele

obor činnosti nebo odvětví

zastávané povolání nebo funkce

hlavní činnosti a povinnosti

Vzdělání a profesní příprava

data (od–do)

název a druh organizace poskytující vzdělání a přípravu

hlavní vyučovací předměty/profesní kvalifikace

označení udělené kvalifikace

Osobní dovednosti a kompetence

mateřský jazyk

další jazyky – čtení, psaní, mluvení

sociální dovednosti a kompetence

organizační dovednosti a kompetence

technické, umělecké a jiné dovednosti a kompetence

řidičský průkaz

Doplňující informace – kontaktní osoby, reference

Přílohy – seznam všech připojených příloh

Evropský životopis – ukázka

Mgr. Olga Vlachová

středoškolská učitelka přírodních věd na třech středních odborných učilištích

ZŠ, SŠ, VŠ

český, německý, ruský jazyk

komunikační schopnosti, týmová práce

organizační schopnosti

hra na klavír, práce na PC

řidičský průkaz skupiny B

reference – ředitel SOU

přílohy – kopie diplomu a vysvědčení

Závěr

Děkuji Vám za pozornost